

El futur d'una indústria

Al País Valencià hi ha situades més del 80 % de les empreses taulelleres de l'estat. És, per tant, la tercera potència mundial en el sector, precedida d'Itàlia i Brasil. Dins el País Valencià, les comarques de l'Alcalatén i la Plana de Castelló suposen el 88 % de la producció total.

Les empreses taulelleres estan travessant una greu crisi, conseqüència d'un seguit de factors, que es poden agrupar de dues maneres. D'una banda, elements negatius de caràcter extern al sector, on destaca l'evolució descendent de la construcció d'habitatges a nivell estatal, que ha anat davallant de 350.000, en 1975, a una xifra actual de 80.000. Cal afegir-hi el descens de les rendes domèstiques produït arran de la crisi econòmica.

Per contrarestar aquest efecte, se'n rellança el mercat exterior, fins assolir les exportacions, en 1984, el 40 % de la producció total de taulells. Tanmateix, a partir de setembre del 84 es produeix una baixa del consum mundial, conseqüència de l'afebliment dels mercats europeus, el tancament del mercat egipci i la caiguda dels mercats àrabs; així, les exportacions de taulells es van reduir a l'entorn del 15 %.

De l'altra, hi ha problemes interns del sector de caràcter estructural, originats, principalment, per la manca de maquinària tecnològica adequada. A partir de 1980 s'observa l'aparició de noves tecnologies en el mercat italià, que les empreses valencianes no han pogut assumir per manca de mitjans financers, com també per la miopia dels empresaris.

La renovació tecnològica suposa, a hores d'ara, el repte més important amb què s'enfronta el sector tauleller, i sense la qual es veurà abocada a la pèrdua de competitivitat, amb el consegüent tancament d'empreses.

Tant la patronal com la central sindical CCOO han presentat diverses propostes per a la realització d'un pla de reconversió del sector. En 1982 l'associació empresarial (ASCER) presentà un projecte de reestructuració, exposant al Ministeri d'Indústria

El sector tauleller, tradicionalment arrelat al desenvolupament industrial valencià, és, a hores d'ara, un dels oblidats de la política econòmica de la Generalitat valenciana.

Xavier Castelló

i Energia l'excés de capacitat de producció en relació amb el consum domèstic i la impossibilitat, per part de les empreses, de realitzar les inversions per a la renovació tecnològica amb recursos propis o pels circuits usuals de finançament.

Davant d'això, van sol·licitar un seguit d'ajudes financeres per un import total de 13.000 milions de pessetes. La pèrdua de col·locacions afectaria un total de 2000 treballadors.

Al juliol de 1983, el ministre Solchaga denegà aquesta petició, argumentant que l'activitat taulellera no representa un sector «base» de l'economia espanyola. Aquesta actuació del govern de Madrid està en conso-

nància amb la política de reconversió impulsada pel partit socialista, basada a reconvertir els grans «monstres» econòmics i oblidar-ne els sectors compostos per petites i mitjanes empreses.

Pel gener de 1984 entra al Parlament valencià una proposta no de llei sobre la reconversió del taulell, elaborada per CCOO, i presentada per mitjà del PCPV. Aquest projecte contemplava el manteniment dels llocs de treball, un pla de jubilacions anticipades als 59 anys i el subsidi d'atur als majors de 55 anys fins a la jubilació. La proposta valorava el cost de les mesures quantificables en 4.080 milions de pessetes (crèdits a curt i llarg termini, subvencions, etc.).

L'oposició del grup socialista parilitzà aquest pla de reconversió, sense preocupar-se de presentar una proposta alternativa.

L'única alternativa duta a terme pel govern respecte al sector del taulell ha estat fomentar, dins de la zona de preferent localització de Sagunt, la ubicació de noves empreses al polígon de Moncofa.

El projecte tan sols va ser signat pel govern i la central sindical UGT, amb l'oposició de la patronal i de CCOO. A hores d'ara, cap empresa

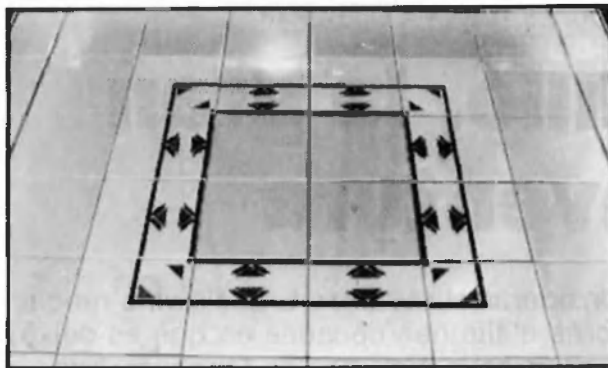
no ha pogut instal·lar-s'hi a causa dels problemes d'infraestructura que la zona presenta.

El resultat de la manca d'una política econòmica per al sector es fa patent amb el tancament de nombroses empreses taulelleres, fet que ha suposat la pèrdua, en els últims quatre anys, de 3.613 llocs de treball, sobre un total d'11.000.

El procés seguit en aquests dos darrers anys per les empreses del sector mostra una dinàmica diferent als nuclis taulellers del país. Així, mentre a Vila-real les empreses han dut avant, de forma individual, una reestructuració tecnològica, a les localitats d'Alcora i Onda aquesta transformació no s'ha produït. Això pot dur aquestes zones, la dependència al sector de les quals és total, a una forta depressió econòmica.

Incidint en l'aspecte tecnològic, és important assenyalar la desaparició, en 1984, de l'única empresa dedicada a la investigació tecnològica i la construcció de maquinària pròpia per al taulell, Tecersa. Aquesta empresa, en què participaven les caixes d'estalvis, l'associació d'empresaris i el Ministeri d'Indústria i Energia, es va veure abocada al tancament com a conseqüència, d'una banda, de l'escassa atenció prestada pels empresaris del sector, que van preferir continuar comprant maquinària italiana, i de l'altra, per la manca de finançament.

La nostra dependència tecnològica respecte a béns d'equip, juntament

La crisi de la construcció ha afectat greument el sector tauleller, que ha hagut d'abocar-se cap a l'exportació.

amb les despeses de transport, aranzels, instal·lació i manteniment, suposa un augment dels costos d'un 30 % respecte als mateixos equips instal·lats a Itàlia.

Malgrat tot, tant l'opció dels empresaris de no fomentar la creació d'empreses d'investigació, com la passivitat de la Generalitat valenciana al respecte, fan improbables canvis importants que permeten millorar la nostra posició i, per tant, la nostra competitivitat.

Un recent informe de l'Institut de Química Tècnica, dependent de la Universitat de València, incideix en la necessitat de reconversió del sector tauleller, i assenjala que a penes no afectaria el personal empleat, sinó més aviat el tema de forns de cocció, assecadors, etc.

Quant a la integració en la CEE, cal tenir en compte que la desaparició de les barreres aranzelàries tindria un doble efecte. D'una banda, es reduïrien els costos d'importació de material tecnològic, procedent, principalment, d'Itàlia, però, de l'altra, es perdria la protecció duanera que té en l'actualitat la indústria del taulell, alhora que desapareixeran les desgravacions fiscals a l'exportació.

N'és un cas concret el desarmament aranzelari immediat respecte a Portugal, que significa una major competència en àrees com Galícia, Extremadura, etc., ja que els costos de transport són inferiors per a les empreses portugueses.

Davant d'això, i tenint en compte que el 30 % de les exportacions s'adrecen als mercats comunitaris, d'on provenen el 96 % de les importacions del sector, es fa necessari un major desenvolupament del camp tecnològic i del disseny, que permeta mantenir la competitivitat, afavorint l'expansió d'aquests mercats.

Durant els darrers mesos s'està observant una agudització de la crisi del sector, i s'ha incrementat notablement el nombre d'expedients. El futur de la indústria del taulell, i, amb ella, el de tota una àrea del País Valencià, dependrà de les mesures que hi adopte la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme.

L'actuació de la Generalitat haurà d'anar adreçada, principalment, a la concessió d'ajuts financers, que, canalitzats a través de l'Impiva, permetran dur endavant la reconversió a les empreses del sector. □

